

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Notat til Folketingets Europaudvalg og Udlændinge- og Integrationsudvalg om afgivelse af indlæg i den præjudicielle sag ved EU-Domstolen C-93/18, Bajratari

22. maj 2018

Familiesammenføring
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Charlotte Berendtsen

Tel. 61983478
Mail cbn@uibm.dk

Sags nr. 2018 - 8239
Akt-id 429076

1. Indledning

Court of Appeal in Northern Ireland (appeldomstol i Nordirland, det Forenede Kongerige) har anmodet EU-Domstolen om en præjudiciel fortolkning af opholdsdirektivets ¹ artikel 7, stk. 1, litra b), som giver ret til ophold i mere end tre måneder for en unionsborger i en anden medlemsstat, når unionsborgeren ikke er økonomisk aktiv. Efter denne bestemmelse er opholdet bl.a. betinget af, at unionsborgeren råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system.

Denne sag angår, om indkomst fra beskæftigelse, der er ulovlig, helt eller delvist kan tages i betragtning ved denne vurdering, herunder i en situation hvor unionsborgeren er et mindreårigt barn med en forælder, der er tredjelandstatsborger og forsørger af barnet.

2. Sagens faktiske omstændigheder og de præjudicielle spørgsmål

Appellanten og hendes ægtefælle er statsborgere i Albanien, hvor de blev gift i 2011. Inden da havde appellants ægtefælle fået opholdskort som bevis for sin opholdsret i Det Forenede Kongerige fra den 13. maj 2009 til den 13. maj 2014 på grundlag af sit forhold til en statsborger i Det Forenede Kongerige, hvilket ophørte i begyndelsen af 2011. I 2012 indrejste appellanten med sin ægtefælle i Nordirland uden nogen tilladelse i henhold til national ret. De har boet i Nordirland lige siden og fået tre børn, hvoraf to har statsborgerskab i Irland.

Appellants ægtefælle har fra tid til anden arbejdet som restaurantmedarbejder i Nordirland siden 2009. Hans opholdskort udløb den 12. maj 2014, og han har senest siden denne dato arbejdet illegalt, fordi han i henhold til national ret skulle

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rets til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF, og 93/96/EØF (EU-tidende 2004, L 158, s. 77), som ændret.

have indhentet tilladelse til at opholde sig, arbejde og bosætte sig i Det Forenede Kongerige.

Ingen af familiemedlemmerne er på noget tidspunkt flyttet til eller har haft bopæl eller arbejdet i en anden EU-medlemsstat.

Appellanten har i henhold til opholdsdirektivet søgt om anerkendelse af en afledt opholdsret under henvisning til, at hendes første barn er irsk statsborger, og at hun er barnets primære omsorgsperson. Hun har anført, at et afslag ville fratage hendes barn nydelsen af dets rettigheder som unionsborger.

De britiske myndigheder meddelte appellanten afslag på sin ansøgning om ret til ophold af to grunde. For det første var hun ikke omfattet af definitionen af "familiemedlem" i opholdsdirektivet.² For det andet var kravet i direktivets artikel 7, stk. 1, litra b), ikke opfyldt, da det ikke var godtgjort, at barnet rådede over tilstrækkelige midler i opholdsdirektivets forstand.

I forbindelse med en retssag om lovligheden af afslaget har den forelæggende ret anmodet EU-Domstolen om svar på følgende spørgsmål:

"[i] Kan indkomst fra beskæftigelse, som er ulovlig i henhold til national lovgivning, helt eller delvist tages i betragtning med henblik på at fastslå, at der rådes over tilstrækkelige ressourcer i henhold til unionsborgerdirektivets artikel 7, stk. 1, litra b)?

[ii] I bekræftende fald kan betingelsen i artikel 7, stk. 1, litra b), da være opfyldt i tilfælde, hvor beskæftigelsen anses for usikker alene på grund af dens ulovlige karakter?"

3. Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Opholdsdirektivets artikel 7, stk. 1, litra b), er gennemført i dansk ret ved § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen).

I Danmark er det Statsforvaltningen og Udlændingestyrelsen som klageinstans, der vurderer, om en unionsborger har ret til ophold i mere end tre måneder efter § 6, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen. Efter dansk praksis medtages indkomst, der er oppebåret ved beskæftigelse, der er ulovlig, ikke ved vurderingen af, om en unionsborger råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmers ophold.

Det er på den baggrund regeringens vurdering, at der i indlægget for Domstolen skal argumenteres for, at det første præjudicielle spørgsmål skal besvares med, at

² Efter opholdsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra d), er familiemedlemmer "slægtninge i opstigende linje samt slægtninge i opstigende linje til ægtefællen [...], som forsørges af unionsborgeren".

EU-retten ikke er til hinder for, at indkomst fra beskæftigelse, som er ulovlig i henhold til national lovgivning ikke tages i betragtning ved vurdering af retten til ophold.

I den forbindelse anføres det, at begrebet "tilstrækkelige midler" skal fortolkes i lyset af direktivets mål, som er at fremme den fri bevægelighed på betingelse af, at unionsborgeren ikke udgør en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system. Selvom det følger af EU-Domstolens praksis, at begrebet skal fortolkes bredt, bemærkes det, at begrebet ud fra principielle overvejelser ikke bør omfatte midler, der stammer fra ulovlige aktiviteter, herunder ulovlig beskæftigelse.

Som anført vurderede de britiske myndigheder også, at appellanten ikke var omfattet af definitionen af "familiemedlem" i opholdsdirektivets forstand. Selv om de forelagte spørgsmål ikke angår denne begrundelse for afslag, vil indlægget bekræfte den retsopfattelse, hvorefter opholdsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra d), alene omfatter slægtninge i opstigende linje, som forsørges af unionsborgeren.

Endelig vil indlægget også adressere forholdet til artikel 20 og 21, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde ("TEUF"), idet den forelæggende ret indirekte kommer ind på denne bestemmelse ved at omtale EU-Domstolens praksis om tredjelandstatsborgeres adgang til at kunne aflede en opholdsret fra deres mindreårige unionsborgerbørn. Domstolens praksis vil efter regeringens opfattelse indebære, at de britiske myndigheders afslag på at anerkende appellants opholdsret ikke nødvendigvis vil tvinge appellants barn, der er irsk statsborger, til at forlade EU og dermed fratage barnet nydelsen af dets rettigheder som unionsborger i strid med artikel 20 i TEUF.